

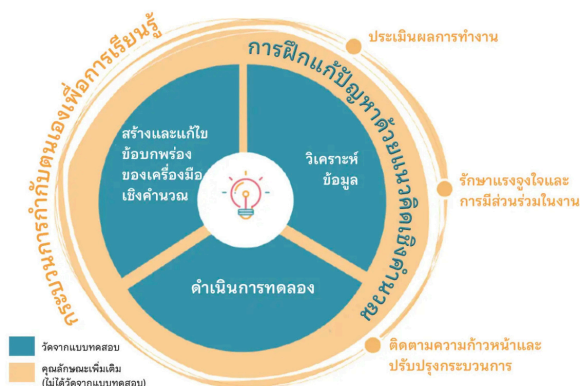
PISA 2025

โปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งการประเมินดังกล่าวริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการศึกษาในการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนมีศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง สำหรับประเทศไทยได้เข้าร่วมการประเมิน PISA มาตั้งแต่รอบแรก (PISA 2000) ในปี พ.ศ. 2543 จนถึงรอบ การประเมินปัจจุบัน คือ PISA 2025

การประเมิน PISA 2025 จะเน้นการประเมินความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์เป็นหลัก และมีการประเมินเพิ่มเติมด้านการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Learning in the Digital World) โดยจะมีการจัดสอบรอบทดลองใช้เครื่องมือ (Field Trial) ในปี ค.ศ. 2024 และสอบรอบ Main Survey ในปี ค.ศ. 2025 สำหรับประเทศไทยการประเมิน PISA 2025 จะมีการจัดสอบรอบทดลองใช้เครื่องมือในเดือนสิงหาคม 2567 และจัดสอบรอบการวิจัยหลักในเดือนสิงหาคม 2568

การประเมินเป็นทุก 4 ปี จากเดิมที่มีการประเมินทุก 3 ปี เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์แห่งชาติ โดยยังคงสามารถรักษามาตรฐานของการประเมินระดับนานาชาติร่วมกัน ดังนั้น รอบการประเมินถัดจาก PISA 2025 จะเป็น PISA 2029 ซึ่งเน้นการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านเป็นหลัก

- การเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Learning in the Digital World หรือ LDW) หมายถึง ความสามารถในการมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างองค์ความรู้และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นกระบวนการทำซ้ำและมีการกำกับตนเอง โดยใช้เครื่องมือเชิงคำนวณและการฝึกปฏิบัติ ซึ่งความสามารถเหล่านี้แสดงให้เห็นได้จากการเรียนรู้ที่มีการกำกับตนเองอย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดเชิงคำนวณและการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์

การเตรียมความพร้อมโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อม การประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA 2025) จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อสร้างและพัฒนาข้อสอบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนว PISA สำหรับเตรียมความพร้อมเพื่อยกระดับ ผลการประเมิน PISA 2025 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยดำเนินการจัดอบรมเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วจำนวน 2 รุ่น ในวันที่ 1 และ 2 เมษายน 2568 ผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีที่มีการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 9 แห่ง รวม 117 คน

หน่วยศึกษานิเทศก์
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

0 3839 8038 ต่อ 108105

<https://www.chon.go.th/cpao/>

PISA (PROGRAMME FOR INTERNATIONAL STUDENT ASSESSMENT)

PISA (Programme for International Student Assessment) คือโครงการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากลที่จัดขึ้นโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เพื่อวัดความสามารถของนักเรียนอายุ 15 ปี ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ การประเมินนี้มุ่งเน้นที่การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง มากกว่าการท่องจำเนื้อหา

ความสำคัญของ PISA

การประเมิน PISA ช่วยให้ประเทศต่าง ๆ ได้รับความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพของระบบการศึกษา และสามารถเปรียบเทียบผลลัพธ์กับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ผลการประเมินนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา นโยบายการศึกษา เพื่อยกระดับสมรรถนะของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

โครงสร้างของการประเมิน PISA

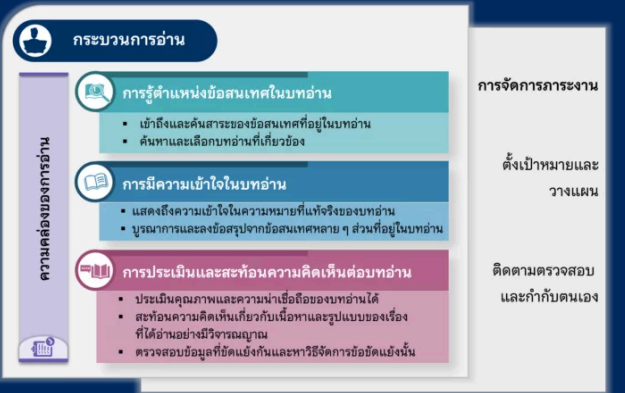
การประเมิน PISA ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่:

- การอ่าน (Reading Literacy):** วัดความสามารถในการทำความเข้าใจ ตีความ และประเมินข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ
- คณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy):** วัดทักษะในการระบุ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในบริบทต่าง ๆ
- วิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy):** วัดความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ ประเมินและออกแบบการสืบค้นทางวิทยาศาสตร์ และตีความข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

กรอบการประเมินด้านการอ่าน

ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading literacy)

หมายถึง ความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้อ่าน สามารถนำไปใช้ ประเมิน สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการอ่าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย พัฒนาความรู้และศักยภาพ และการมีส่วนร่วมในสังคม

การประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ PISA นั้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. **บทอ่าน** เป็นสิ่งที่ผู้อ่านจะต้องอ่านซึ่งอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย
2. **กระบวนการอ่าน** เป็นกลยุทธ์ทางการคิดซึ่งบ่งชี้ถึงวิธีที่ผู้อ่านนำมาใช้ในการอ่านและมีส่วนร่วมกับบทอ่าน
3. **สถานการณ์** เป็นบริบทหรือสถานการณ์ที่มีความหลากหลายตามจุดประสงค์ของการอ่าน โดยจะมีภาระงานให้ผู้อ่านทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งความยากของภาระงานจะมีความหลากหลายตามรูปแบบการนำเสนอของบทอ่านและเป้าหมายของภาระงานซึ่งต้องใช้ในการพัฒนาของกระบวนการคิดที่แตกต่างกัน

กรอบการประเมินด้านคณิตศาสตร์

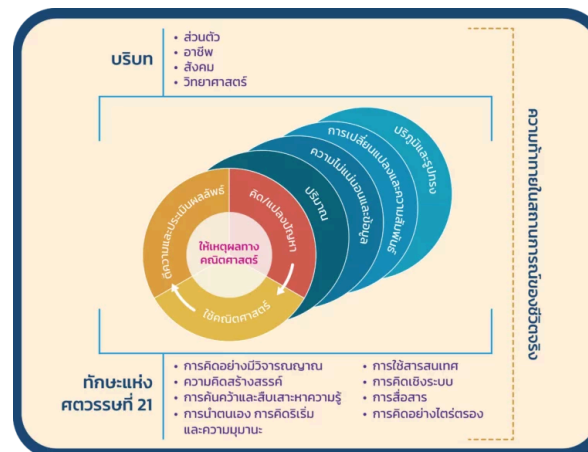
ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical literacy)

หมายถึง สมรรถนะในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ร่วมกับการคิดใช้และตีความคณิตศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาในบริบทของชีวิตจริงที่หลากหลาย รวมถึงการใช้โมเดล เทคโนโลยี การสื่อสาร และเครื่องมือทางคณิตศาสตร์ในการอธิบาย และคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ โดยสมรรถนะข้างต้นจะช่วยให้บุคคลเข้าใจถึงบทบาทของคณิตศาสตร์ และตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและเหตุผลที่เหมาะสม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องคิดอย่างไตร่ตรอง สร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมต่อสังคมส่วนรวม

จากนิยามความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ PISA ได้กำหนดกรอบการประเมินด้านคณิตศาสตร์ ซึ่งครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- **การให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ (Mathematical reasoning)** และการแก้ปัญหา (Problem solving) ที่บุคคลใช้เชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับชีวิตจริง เพื่อนำไปสู่ การแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และกระบวนการทางคณิตศาสตร์
- **เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ (Mathematical content)** ที่บุคคลนำมาใช้ในการแก้ปัญหา
- **บริบท (Context)** เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง และทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ซึ่งสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์

โดยแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน ดังแสดงในรูป

กรอบการประเมินด้านวิทยาศาสตร์

สมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ (Science competency)

หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการอภิปรายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ความยั่งยืน และเทคโนโลยีได้อย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำไปสู่การลงมือกระทำ

ตามจุดประสงค์ของการประเมิน PISA 2025 สามารถจำแนกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้านที่สัมพันธ์กัน ดังนี้

- **บริบท (Context)** หมายถึง สถานการณ์หรือประเด็นปัญหาในระดับส่วนบุคคล ระดับท้องถิ่น/ประเทศ และระดับโลก ทั้งที่เป็นเรื่องในปัจจุบันหรือในอดีตที่ผ่านมาซึ่งจำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- **ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific knowledge)** หมายถึง ความเข้าใจในข้อเท็จจริง แนวคิดหลัก และทฤษฎีสำคัญ ที่ทำให้เกิดความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
- **สมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ (Science competencies)** หมายถึง ความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์ การออกแบบและประเมินกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการแปลความหมายข้อมูลและใช้ประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณ และการศึกษาค้นคว้า ประเมิน และใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำ
- **อัตลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ (Science identity)** หมายถึง กลุ่มของลักษณะอุปนิสัย การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ และต้นทุนทางวิทยาศาสตร์ของบุคคล ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้จากความสนใจในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การให้คุณค่ากับวิธีการสำรวจตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และการรับรู้ และตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม

